تەنها مشتێك لە كوفرەكانی
بەناو سەركردەكانی
كوردستان

دووەم : جەلال تاڵەبانی

نووسەر: ماموستا ئوسامە تەوحیدی
ئامادەكردنی : الحق

②

جـەلال تالەبـانـی

دامەزرێنەری حیزب ی یەکێتی کەبیروباوەڕ وپڕۆگرام ی ئەم حیزبە بریتیە لەسۆسیال دیمووکراسی و سیکۆلاریزم

سیکۆلاریزم : بڕوای وایە دیـن لە دەوڵەت جیـابکرێتەوە وە هاوڵاتیـان ئازادن لەوەی کێ پەیڕەوی لە دین ئەکات یان کێ کوفر بەدیـن ئەکات هەردووڵایـان ئازادن وەکو یـەک یەکسانن ونابێت بڕیارەکان ـی دەوڵەت و تاکەکان لەژێر فەرمان ـی ئاینەوە دەربچێت وئاین بچوک بکرێتەوە تەنها بۆ ناو دڵەکان.

ئەمەش ڕەفزکردنەوەی هەموو ئیسلامە قال الله تعالی { قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ ۖ فَإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ } [آل عمران : ٣٢]

واتـا : پێیـان بڵێ باگوێڕایەڵ ـی الله وپێغەمبەرەکەی ببن صلی الله علیه وسلم خۆگەر پشتیان هەڵکرد ئەوا الله تعالی کـــافران ـی خۆشناوێت .

محمد بن صالح العثيمين لەوەسفی سیکۆلاریزمەکـان ئەڵێت :

(لأن الذي يدعو إلى التحرر مطلقاً من كل قيد ولو كان دينياً هذا كافر ما معنى أن يقول: أنت حر صل أو لا تصل صم أو لا تصم زكي أو لا تزكي معناها أنه أنكر فريضة من فرائض الإسلام بل فرائض الإسلام كلها وأباح الزنا واللواط والخمر أليس كذلك؟ كيف يكون هذا مسلماً؟ هذا مرتد كافر يحاكم فإن رجع إلى دين الإسلام وكف شره عن المسلمين وإلا فالسيف) [سلسلة لقاء الباب المفتوح-235a عنوان (هل يجوز إطلاق كلمتي علماني أو ليبرالي على من يفتخر بها)]

واتا : ئەوکەسەی بانگەشەی ئازادی ڕەها ئەکات دوور لەهەموو سنوردارکردنێک تەنات ئەگەر ئازادی ئاینیش بێت ئەوکەسە کافرە مانای چیە کەبڵێیت تۆ ئازادی نوێژبکەیت یان نەیکەیت ڕۆژووبگریت یان نەیگریت زەکات بەی یان نەیەی مانای ئەوەیە ئینکاری کردووە لە فەرزێک لە فەرزەکان ی ئیسلام بەڵکو ئینکاری لە هەموو فەرزەکان ی ئیسلام کردووە زیناو نێربازی و ئارەق ی ڕێگەپێداوە ئایا وانیە ؟

ئەمە چۆن ئەبێت بە موسڵمان ؟

ئەم کەسە مورتەدە کافرە دادگای ئەکرێت ئەگەر نەگەڕایەوە بۆ ئیسلام وشەڕی خۆی دوورنەخستەوە لەموسڵمانان ئەوا بەشمشێر لە ملی ئەدرێت.

– کەواتا بڕوابون بە ئازادی ڕەها بۆ کردن ی واجباتەکان یان نەکردن ی بۆکردن ی حەرامکراوەکان یان نەکردن ی واتای ئینکاریکردنە لە حوکم ی شەرع .

کەواتا حوکمی کەسێک چیە ئینکاری لەیەک حوکمی شەرع بکات؟

الشيخ سليمان ی کوڕەزای شێخ محمد ی کوڕی عبدالوهاب رحمە اللە تعالی فەرموویەتی لە کتابی (التوضيح عن توحيد الخلاق) عكرمة دەربارەی وتەی اللە تعالی { وَمَنْ لَمْ يَحْكُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ } [المائدة : ٤٤] واتا : ئەوانەی دادوەری ناکەن بەوەی اللە دایبەزاندووە ئەوکەسانە کافرن. فەرموویەتی :

(إن من عرف بقلبه أنه حكم الله ولم يقر بلسانه ولم ينقد إليه بقلبه بل جحده فقد كفر كفرًا لا إيمان معه)

واتا : ئەوکەسەی لەدڵەوە حوکم ی اللە بناسێت بەڵام دان ی پێ نەنێت و ملکەچ نەبێت بۆی بەدڵ بەڵکو ئینکاری لێ بکات ئەوا کافربووە بەکردنی کوفرێک کەهیچ ئیمانێکی لەگەڵدا نامێنێتەوە .

هاوەڵی بەڕێز ابن عباس رضي الله عنه لە ڕیوایەتێکدا لە تەفسیری ئایەت ـی : { ومن لم يحكم بما أنزل الله فأولئك هم الكافرون } فەرموویەت ـی : (من جحد ما أنزل الله فقد كفر) هەرکەس ئینکاری لـەوە بکات کەالله تعالی دایبەزاندوە ئەوا کـافربوە .

کەواتـا بەتەفسیری هاوەڵان و سەلەف و ئەهلی سونەت ڕاجیاوازی نیـە لەکافربوون ـی کەسێک ئینکاری حوکمێـکی شەرع بکات ئەی چجای وەک ابن عثیمین ئەڵێت ئەوکەسەی ئەڵێت خەڵک ئازادن چی ئەکەن وچی ناکەن ئەمە ئینکاریـە لەهەموو شەرع.

جەلال طالەبان ی پەرستگای حوسەینیەی بۆ ڕافیزەکان و قبوریەکان کردەوە لە عێراق و لەسلێمانی و بڕیاری یا بەپاراستنی هەموو پەرستگا کوفریەکان بەزەبری هێزوچەک و بەرەو دان بەشیرک

قال الله تعالـى {الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُم بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ} [هود : ١٩] واتـــا : ئەوانەی کەرێگای تەوحید ـی الله لە خەڵکـی ئەبەستن هەمیشە لە هەوڵیشدان کە رێگەو بەرنامەی خەڵکی لارو نەشیاو بێت و خراپ بێتو باوەڕیشیان بە دوارۆژ نییە ئەوانە کافرو بێ باوەڕن بۆیە ئەوکارانـە ئەکەن

شێخ ـی ئیمام محمد ـی کوڕی عبدالوهاب ئەفەرموێت :

(وكذلك نكفّر من حسنه للناس أو أقام الشُّبه الباطلة على إباحته وكذلك من قام بسيفه دون هذه المشاهد التي يشرك بالله عندها وقاتل من أنكرها وسعى في إزالتها؛ والله المستعان والسلام) [لـــلرسائل الشخصيه للشيخ رســـاله العاشرة الـــى حمد التويجـــري]

واتـا : هەروەها ئەوکەسە بەکافر دائەنێین کە شیرک بۆ خەڵک بڕازێنێتەوە و شوبهەی پڕوپوچ بهێنێتەوە بۆ ڕێـگەدان پێی (بۆ نموونە وەک بیانوی ئازادی بیروڕا) بەهەمـان

شێوە ئەوکەسەش تەکفیرەکەین کە بەچەکەکەی پارێزگاری لەوجێگە شیرکیانە ئەکات و جەنگ ئەکات لە دژی ئەوانەی ئەیـانەوێ ئەوجێگایانە بسڕنەوە الله المستعان والسلام.

جەلال طالەبانی وپشتگیریکردنی لەوکەسانەی مولحیدن وکتێبیان نوسیوە بۆدژایەت ی ئیسلام نموونەی پشتگیرکردن ی لەمەریوان هەڵەبجەی ونادرنی بۆ ئەوروپا

وە نموونەی مەلا بەختیـار کە بەزمانی خۆی وتویـەتی هەمیشە جەلال تاڵەبان ی پشتگیرم بووە لەکاری ڕەخنەگرتن لەئیسلام هیچ یەکێک لە کوڕەکان و نزیکەکان ی ڕەدی ئەم وتەیەی مەلا بەختیاریـان نەکردۆتەوە یان ڕەدی قسەکەی مەریوان هەڵەبجەی کەوتـی جەلال تاڵەبانی پشتگیری کردووم

قال الله تبارك وتعالى : { وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلَا تَقْعُدُوا مَعَهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ ۚ إِنَّكُمْ إِذًا مِّثْلُهُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ الْمُنَافِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا } [النساء : ١٤٠]

واتـا : خۆ بەراستیی الله تعالى لەم قورئانەدا بە ئێوەی ڕاگەیاندووە کە هەرکات زانیتان و بیستان ئایەتەکانی الله کەسانێک باوەڕیان پێناکەن و گاڵتەی پێئەکەن هەتا ئەوباسە ئەگۆڕن و دەچنە سەر قسەیەکی ترو واز لەوکارەیان ئەهێنن ئێوە لەگەڵیان دامەنیشن ئەگینا ئێوەش لە وەک ئەوانن بێگومان الله تعالى لە ڕۆژی قیامەتدا گشت دووڕوو و بێ باوەڕەکان لە دۆزەخ کۆ ئەکاتەوە هەروەک ئەوان لە دنیادا گشتیان قسەیان یەک بوو بۆ دوژمنایەتی موسڵمانان.

– کەواتا دانیشتن لەگەڵیـان کاتێ کوفر وگاڵتە بەئیسلام ئەکەن ببێتە هۆی ئەوەی حوکمی ئەوان وەربگریت ئەی چجای پشتیوانیان بکەیت لە کوفرکردنەکانیان بە ئیسلام

جەلال تاڵەبان ی یەکێک بوە لەوکەسانەی بەشداربوە لە نوسینەوەی دەستوری عێراق ی ئەو دەستورەی کەتێیدا هاتوە (نەتاوان هەیە نەسزا تەنها ئەوەنەبێت کە لەیاسا بەتاوان دائەنرێت وسزای لەسەردائەنرێت)

واتـا ئیسلام چی بەتاوان دـاناوە و سزای بۆ داناوە هیچ نرخێکی نیە تاوان تەنها ئەوەیە یاسا بەتاوانی دانێت وسزاش هەرئەوەیە یاسا دای نێت واتـا ڕەدکردنەوە تەواوەتی حەرامکراو و حەدەکان ی ئیسلام ئەمەش واتـای ئەوەیە قانون بڕیارئەیـات چی حەرامە وچی حەڵاڵە وچی بـاشە وچی خراپە.

قال الله تبارك وتعالى { وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا } [الكهف : ٢٦] لەحوکم و بڕیارەکانیدا الله تعالی هیچ هاوبەشێکی نیە وکەسی نەکردۆتە هاوبەش ی خۆی

وقال الله تعالى { فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ } [النساء: ٦٥] نەخێر سوێند بەپەروەردگاری تۆ ئەی محمد صلى الله عليه وسلم ئیمانیان نیە تاتۆنەکەن بەدادوەر لەهەموو کێشە وناکۆکیەکانیان .

وقال الله تبارك وتعالى { فَإِن تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ } [النساء : ٥٩] واتـا : ئەگەر لەشتێکدا ناکۆک بوون ئەوا کێشەکەتان بگێڕنەوە بۆلای حوکم ی الله تعالى و پێغەمبەرەکەی صلى الله عليه وسلم ئەگەر بڕواتـان بەالله تعالى و ڕۆژی قیامەت هەیە .

وقال الله تبارك وتعالى { وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ يَصُدُّونَ عَنكَ صُدُودًا } [النساء : ٦١] شێخ محمد رشيد رضا لە تەفسیری ئەم ئایـەتەدا ئەفەرموێت : (والآية ناطقة بأن من صد وأعرض عن حكم الله ورسوله عمداً ولا سيما بعد دعوته إليه وتذكيره به، فإنه يكون منافقاً لا يعمد بما يزعمه من الإيمان وما يدعيه من الإسلام)

واتــا : ئايـەتەكە بەڕاشكاوانە ئەدوێت كەهەركەسێک ڕوو وەرگێڕێت وپشت هەڵكات لە حوكم ـی الله تعالـی بەئەنقەست بەتايبەت گەر بيری هێنرايەوە وبانگهێشت كرا بۆلای حوكم ـی الله تعالـی بەڵام هەر سووربێت لەسەر ڕوو وەرگێڕان لە حوكم ـی شەرع ئەوا ئەوكەسـە منافقە پشت نابەسترێ بەوبانگەشەی ئيمان و ئيسلامەی كە ئەيكات (واتا باهەربڵێت ئيماندار وموسڵمـانم ئەمە سودی پێناگەيەنێت و بەمنافق ـی گەورە وتەواو دائەنرێت وەک مورتەد مامەڵەی لەگەڵ ئەكرێت)

شێخ محمد امين الشنقيطي رحمه الله تعالـی فەرموويەت ـی :

(الإشراك بالله في حكمه والإشراك به في عبادته كلها بمعنى واحد لا فرق بينهما البتة، فالذي يتبع نظاما غير نظام الله، أو غير ما شرعه الله، وقانونا مخالفا لشرع الله من وضع البشر معرضا عن نور السماء الذي أنزل الله على لسان رسوله من كان يفعل هذا ومن كان يعبد الصنم ويسجد للوثن لا فرق بينهما البتة بوجه من الوجوه فهما واحد وكلاهما مشرك بالله، هذا اشرك به في عبادته وهذا أشرك به في حكمه كلهما سواء) [تفسير براءة قوله تعالى: {اتخذوا أحبارهم ورهبانهم أربابا}]

واتــا : هاوبەشدانان بـۆالله تعالی لە حوكمڕانيـدا وهاوبەش بۆ دانان ـی لەپەرستندا يـەک واتايـە هيـچ جيـاوازيـەكيان لەنێواندا نيـە ئەوكەسەی شوێنـی پڕۆگرامێـک ئەكەوێت لەجيات ـی پەيڕەو پڕۆگرام ـی الله تعالی يان لەوەی الله تعالی شەرعانداوويەت ـی شوێن ياسايەكـی دەستكردی پێچەوانە بەشەرعی الله بكەوێت كە ئەوياسايانە داهێنراوی دەست ـی مرۆڤن و بەوياسايانە پشت بكات لەو نورەی لە ئاسمانەوە الله تعالی دايبەزاندووە بۆ سەر زمان ـی پێغەمبەرەكەی صلى الله عليه وسلم ئەوكەسەی شوێن ئەوياسا دەستكردانە ئەكەوێت لـەگەڵ ئەوكەسەی بت ئەپەرست ـێ و سوجدە بۆ بتێ

ئەبات هەردوو جۆرەکە جیاوازیان تێدانیە لە هیچ ڕوویەکەوە بەهیچ جۆرێک هەردووکی (شوێنکەوتەی یاسا و بت پەرست) موشریکن و شەریکدانەرن بۆ الله تعالی یەکیان هاوبەشی بۆالله داناوە لەپەرستن ئەوی تریان هاوبەشی بۆداناوە لەحوکمدا هەردووکیان لەحوکمدا یەکسان.

– کەواتا کەسێک شوێن حەڵاڵ و حەرامی غەیری شەرع بکەوێت ببێت بە موشریک ئەی ئەبێت حاڵی ئەوکەسە خۆی چۆن بێت کەبەشدارە لەنوسینی دەستورێک کە هیچ شتێ بەحەرام نازانێت ئەوەنەبێت کەیاسا بەحەرام ی دائەنێت ؟

قال الله تعالی { أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُم مِّنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَن بِهِ اللَّهُ ۚ } [الشورى : ٢١] ئاخۆ ئەوانە چەند هاوبەشێکیان بۆالله تعالی بڕیارياوە کەلەدیندا یاسایان بۆ دائەڕێژن لەکاتێکدا الله تعالی مۆڵەتی نەیاون بەوکارە

جەلال تاڵەبان ی سەرۆکایەت ی حوکمەتێکی ئەکرد لەعێراق کەتێیدا هاوپەیمان ی ڕافیزە و ئەمریکیەکان بوو بۆ شەڕکردن ولەناوبردن ی ئەو موسڵمانانەی کەلەلایەن ئەمریکاوە بەتیرۆروتوندڕەوناوبراون.

قال الله تبارك وتعالی الله تعالی دەفەرموێت : { لَّا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ الْمُؤْمِنِينَ ۖ وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ } [آل عمران : ٢٨]

واتا : نابێ بڕواداران جگە لە بڕواداران کەس بگرن بەدۆست و بەیارمەتیدەروو پشت و پەنای خۆیان هەرکەسێک لەفەرمانی الله دەرچێ و کافران بکاتە دۆستی خۆی ئەوە هیچ بەشێکی نیە لەئیمان بون بە الله و لەئیمان دابڕاوە.

ئیمام ـی ابن جرير الطبرى رحمه االله تعالى له تەفسيرى ئەو ئايــەتە ئەفەرموێت :

(ومعنى ذلك لا تتخذوا أيها المؤمنون الكفار ظهرا وأنصارا توالونهم على دينهم وتظاهرونهم على المسلمين من دون المؤمنين، وتدلوهم على عوراتهم ومن يفعل ذلك (فليس من االله في شيء)، يعني بذلك فقد برئ من االله وبرئ االله منه بارتداده عن دينه ودخوله في الكفر) [تفسير الطبري: ٦ / ٣١٣]

واتـا : ماناى ئەو ئايەتە ئەوەيـە ئەى باوەڕداران كافران مەكەن بەپشت و پەناى خۆتان بەوەى

① وەلائتان بۆيان هەبێت لەسەرئاينەكـەيان

② وەسەريان بخەن بەسەر موسڵمانان

③ وەيارمەتى ورێگەپيشاندەريان بن لەسەر عەيب وعارى موسڵمانان

جاهەركـەسێ ئەوە بكات ئەوا بەرى بوە لەالله وە الله ش لەوكەسە بەرىء بوە بەهـۆى هەڵگەڕانەوەى لەدين و داخل بونى بۆكـوفر.

زۆرى تر بەڵام لێرەدا بەپوخت ـى باسى بابەتەكان ئەكەين وەكـ كوردەوارى ئەڵێت بەكورت ـى و پوختى .